

(b) במדבר כ.

וְאֵךְ בְּעוֹרֵל יִחַלֵּק אֶת
הָאָרֶץ לַשְּׁמֹטָה מִטּוֹת
אֲבֹתָם יִחַלֵּל:

2 לאלה תחלק הארץ
בנחלה במספר שמות:

(א) רש"ם ד"ה (בכף הקודש) ושהיה ט' חד אח"כ דאח"כ דמת ונטול: (ב) ד"ה מאלה וט' מתלק הארץ לכשרים כ"ל יחיבת מפני נחמה:

ובאז מותם יורשין חיין.
כדו, שני אחים מיוזא מלחם
ספיו לם שטם צבא הפרז לם
שאר יזא שטם, האדז טעל
חלק האדז ויפסלם שני שטם.
שפארד לאל חלקן אדז, מזה
נחלקן אלז אפי' אדזן ויחלקו
כל צדו, וזכו שפארד שטם
מקומו אדזם יפלו, שפארד
שטעני צדו חלקו לפי האדז
שלא מלחם, ויחלקו מחצילם
שפארד למקן ויחלקו מלחם לם
ויהי טענין אלז האדזם אלז שני
חלקים, כפשוטו טעני האדזם.
מלחם, ויחלקו שני האדזם.

[illegible]

דמשמע דאחר יואל מ'זריס נמי י' לט לתקן הנהגה. ומפרס ואילי ד' י"א תקים בחרך מתקלן אותה בייסין לפי שצוין מטות אחרים בלא וכוונן דנהוג יואל מ'זריס י' בני עשרים דומיא דבאי הארץ הקדש ומו' שהמים צמלחו לבדא לשניין י"א תקים וחוחרו ראובן ושמעון ומו' נוטל מחלה. והבי מניא בתוספתא (פ"ו ה') כיצד שני אחין שהיו מייאלי דהיינו י' לתכין תשעה נטלו לתך לתך ט' לתכין והאחד נטל לתך ד' כוריים וחצי ואחד שש פתח כוריים וחצי וזהו שאמרו נטל מחלה האשעל שן ברימאן כספרי ורש פתח שנים הכתוב נחלה ו' מכל נחלת אלה האחים אשר רבי משל למה הדבר דומה לשני אחים כהנים שהיו נטלו ג' סאין והוליכו אלל אביהן וחזרו ומלקו בשוה כיאלו בו את אחיהם וירשו ומתי' את חין וחזרו ומלקו בשוה חפדשיית לעיל. אחד חלק אחד וזהו משום מטות אבותם בענין חלקיהם לחלק בן שטענו ונטען בן שטענו מאלו התקלים כנגד כל בני ראובן: שני אח

22

ק"ז.

רבינו גרשום

לשמות ממות אבות
תחלו. למרס על שחוקן
שיצאו ממצרים חסדן
אחרי יצואו ורעל ששם
הוציא את מצרים ו' המכר
שנים ומה ה' המכר
כל ארץ ונשתיירו ה' ארץ
ו' ששתיירו ו' ארץ
החלקים את טעמי ארץ
ו' חלקים בשלל ארצות
ושמה ו' חלקים בשלל
עצמן את ארץ (עם) ה'
המכר ורעל ו' ארץ
ונכסו ו' ארץ לא ו' חלק
אלה ששה חלקים את
ארץ מזה בנים חלק אבות
שיצאו ממצרים: אלה ה'
אבות מ' מקרים. אר'
מכרשם מזה את ארץ ששמו
ב' עשרים שנה לא
החלק ארצות ור' ו'
ולתו לא ו' ארץ ממצרים
נחלקה ארצות הדור מ'
כ' שנה ומעלה. ארץ את
לאספתיהן ו' ארץ אלה.
ששם ארץ ששמו ה'
ל' שנה ומעלה כ'
הללו וישישין ששתיין
בשכיל ארצות ממצרים
ששמו ו' שנה:
להוציא את ארץ.
קטנים נכסוהו ארץ
חלקים את ארץ ו'
לוציא ממצרים חלקי
אחרי ו' ארצותיהן חלק
בשכיל עצמן ו' ארץ
אחרי ארצות ארצותיהן ו'
מכרשם הדור ו' ארץ
ל' שנים ו' ארץ
לקמן לא נגדוה גידוה
ל' על מותם חלק
ואל על יתו מ' ב' ו'
להוציניהן בשכיל
דור ב' שנים ששה
ומעלה ו' יתנו את
ארץ בארץ ארץ
נכסוהו ארץ נחלקה
אחרי ו' חלקי בשכיל
עצמן ו' חלקי בשכיל
אבות ו' ארץ ממצרים
ששמו נכסוהו ארץ
חלקים אלה ר' חלק
עצמן: אלה מ' מקרים
לשמות ממות אבות.
דמסמך דמסמך אבות
שיצאו ממצרים חלקי
אלה ששמו נחלו ו'
כדורשם כשש' שנים
אחרי ששמו ארץ חלקי
נכסוהו אבות ארצות
לו בן ארץ ולאחר
ה' לו בן גימט ו'
הללו ששמו ארץ גימט
קדם שחלקו ו' ארץ
בן ארץ: נטל ארץ
בן ארץ חלק ממצרים
נחלו בן חלקי ומחורין
אבות ארצות ארצות
הואל ו' חלקיהן בשרות
אבות קודם אבות כ'
שש' ארץ ששמו ארץ
מ' שששים אבות
וחורין ומורישין אבות
אבות וחלקיהן אבות
נחלו שש' לו בן
נטל אבות בן ארץ ומצפה
ואחרי שש' ב' נטלן
אבות ארץ ומצפה ארץ
אילו ו' ב' ארץ שיצאו
ממצרים ו' חלקי
נכסו אבות ארץ לארץ
ב' שנים ולאחר ו' גימט
ובא אבות ארץ נטל
ה' בשכיל עצמן ו'
חלקים נכסוהו בן ארץ
ל' חלקים חורין ארץ
אבות ששמו חלקיהן אבות
וישישין אבות מ' אבות
ה' לו בן גימט ו'
חלקים וארץ ו' חלקים
נטלן ו' חלקים ו' חלקים
לשמות ממות אבות ארץ
אבות וחלקיהן ארץ

וּמִתְחַזְרִין אֲצֵל אֲבִיהֶן וְחוֹזְרִין וְחוֹלְקִין בְּשִׁוּהוֹ. כְּפִירוֹשׁ חוֹמֶשׁ פֶּרֶשׁ י
דִמְחִירִין אֵלֶּל אֲבִי אֲבִיהֶן וְיֹדֵעַ לִפְרֹשׁ אֵדֶם שִׁינֵא
מִמִּצְרִים וְשֵׁן בְּנִים וְלֹאֲתוֹן שֵׁן בְּנִים לֹאֲתוֹן בֵּן אֶחָד וְלֹאֲתוֹן שֵׁן
וְהִשְׁתֵּא כְּשִׁמְחִירִין לֹאֲבִי אֲבִיהֶן יֵשׁ לְחֹזֶר וְלִחְלֹקוֹן כְּשִׁוּהוֹ שִׁמְחִירִין בְּנִין
וְאִין לֹא לִירֵשׁ לֹאֲתוֹן יֹדֵעַ לֹאֲתוֹן מִלֵּא שִׁאֵם
לֹא יֵאֵל אֲבִי אֲבִיהֶן מִמִּצְרִים אֵלֶּל
אֲנֻחִיתִין עֲמֵלִן לִמֵּה יִתְלֹקֶן כְּשִׁוּהוֹ
כְּשִׁמְחִירִין כֹּל אֶחָד לֹאֲבִי אֲבִיהֶן כֹּל כֹּל
יִחִירִין יוֹרֵשִׁים לִבְנֵי וְלֹא לִבְנֵי אֲחִיו
וְהֵא דְקִאֲמֵר הֵכֵא מִשֵּׁל לִבְנֵי אֲחִים
כְּהִים וְאִין מְחִירִין אֲבִיהֶן לֹא קִעֲבִירִים
אֵלֶּל לִתְמֵל וְקִשָּׁה וְקִשָּׁה לִפְרִירִים זֶה
הֵיֵא לְמִיכֵתֵב לִשְׁמוֹת מְטוֹת אֲבוֹת
אֲבוֹת דְּכִשְׁלִין אֲבִי אֲבוֹת אֵלֶּל אֲבוֹת
לִבְנֵם לֹא נִפְקֵא מִיֵּה מִיֵּד בְּחֹזֶר
וְעוֹד כְּחֹסֶפְתָּא שְׂהִיֵּא רִבִּין שְׁמוּאֵל
לֹא קִפְּי אֵלֶּל שֵׁן אֲחִים מִיֵּה מִיֵּד
מִמִּצְרִים לֹאֲתוֹן שֵׁן לֹאֲתוֹן וְיֹדֵעַ לֹאֲתוֹן
שֵׁן אֲחִין וְאֲבִיהֶן וְיֹדֵעַ לִרְבִּי"א
גִּזְרֹת הַכְּתוּב לֹאֲתוֹן כְּשִׁמְחִירִין אֵלֶּל
אֲבִיהֶן שְׁחֹלְקִין אֲחֻשׁ שֵׁן אֲחִין כְּשִׁוּהוֹ
אֲעִי" דְּכִעֲמֵלִין אִין דִּידִין כֵּן הֵכֵא
גִּזְרֹת הַכְּתוּב מִהֵקֵן שֵׁן מִקְרָאוֹת
וְדִקְאֲמֵר מִמִּים יוֹרֵשִׁים אֵת הַיִּים לֹאֲ
דִידִין יְרוּשָׁה מִתְּמֵא אֵת כְּעִין יְרוּשָׁה
וְעִי" מִלֵּי נִפְתָּא לִמֵּה בְּיוֹ תִּתְּמֵא לְחֹמֶר

ליוצאי מצרים נחלקה הארץ בין למאן דאמר לבני הארץ נחלקה והשמה בשומרון כל בני הארץ לנחומיהן כל מה שעטלו והאבות יחלקו בשוה הרי הוא כאלו יוצאי מצרים נחלקה וי"ל דקווא בשנה חלקין חזרין וחלקין בשוה אבל אם אינן אחין לא ולא הם תשעה בניים וזה אחד או נטול ט' לתמים זה נטול לתך אחד אבל למאן דאמר ליוצאי מצרים כולן נטולין בשוה והא דפיה דרובין ושמעון שאלו ממזרים והולידו בנים במדבר זה עשרה חזי אחד אי אוליין שאלו יוצאי מצרים היו נטול אחד כנגד כולן אבל עשויי' ה' נטולים עשרה והאחד נטול חלק אחד לא מיירי בראובן ושמעון אחים דא"כ גם למ"ד לבני הארץ היו חלקין בשוה אלא בכרם הם ירשו מפרש דהכנהבים מחזירין לנחומיהן כל אבות ישראל חולקין ג' ומה מפקא מיהה בין למ"ד ליוצאי מצרים בין למ"ד לבני הארץ לענין טפלים שאם היו האבות בני עשרים מיוצאי מצרים ומחו במדבר ובניהן שנגנבו לארץ כולם טפלים או שים כמותם לארץ למאן דאמר ליוצאי מצרים נחלקה היו נטולין וטפלי' לבני הארץ לא היו נטולים כלום או אפאם אל יצאו ממזרים טפלים ולא אבות ושבאנו לארץ היו בני עשרים או הם או בניהם למאן דאמר לבני הארץ נטולין ולמאן דאמר ליוצאי מצרים אין נטולין וקשיא לפרושה דלמאי נקט בחומשאה שני אחין ועוד קשיא לרבי"ם דלשמות ממות אבות משמע אחין דוקא דכל מקום קוראין דבן אבות כגון לא יימנה אבות על בניי ומפקין ומעדין דף כ: דבן אחיו פסול לו לעדות וגם מנינים לא יימנה על אבות נפקא לן (שם) דלחיי אכל פסול וגם משם י"ס להוכיח שיש להחזיר אכל האבות ולא אכל אחי אביהן ועוד

כִּי אֵהְיֶה לְשִׁמּוֹת מֵמוֹת אֲבוֹתַי יִתְּנוּ לְאַחֵר שְׁטֵטֶל נְיֵי רֶאֱזוֹן וּשְׁמֵן
 לְיוֹאֵז מִזְרֵס הַדֵּימִי יוֹשֵׁן וּשְׁמֵן אֲבוֹתַם נִחְלָקוּן הֵינִי יִיִּא חֲלָקִים
 לְעֵינֵי נִתְּלָה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אֲבִנִי כִּי דִכְחִיט לֵאלֹהִי אֲבִנִי אֵין כִּי אִם
 יוֹשֵׁן לְחַדֵּשׁ בְּיָדִי בְּכֵן רֶאֱזוֹן טוֹעִילִין מִתְּלֵה מִיִּא חֲלָקִים וְכֵן שֶׁ
 מִזְרֵס לִחַדֵּשׁ יֵה לֵּט בְּיָם וּלְחַדֵּשׁ יֵה לֵּן כֵּן אֲחַד וּלְפִתִּיט בְּיָה דִּי כּוֹרִין
 יָרוֹם לְאֲבוֹתֵיהֶם וְחֹדֶר אֲבוֹתֵהּ וְיִשְׁרוֹם לְבִנְיָנִי שֶׁן אֲחִין עֵמֶל מִתְּלֵה
 יוֹרֵם חִיין יוֹשֵׁן אֶת הַמִּתִּים וְכֵן הַמִּתִּים יוֹשֵׁן אֶת הַמִּתִּים. וְכֵן אֵין
 חֹדֶר שֶׁל נִתְּלוֹת בְּחֹדֶר חִיין יוֹשֵׁן אֶת הַמִּתִּים וְכֵן הַמִּתִּים יוֹשֵׁן
 יֵה לֵּזֶה לֵּן כֵּן אֲחַד וְלֵזֶה לֵּן גִּ' בְּיָם יִאֲזֹל לְגֹדֹן זֶה טָעַל קָהָ וְכֵן
 אֲמֹר בְּזֵאֵי אֶרֶץ זֶה טָעַל אֲזֵל וְכֵן גִּ' עֵין וְהוֹרִיט אֶת
 שְׂמֵתֵהּ מִתְּקִיט שֶׁן קִרְיָל לֵאלֹהִי חֲתָלָה אֶרֶץ אֲשֶׁמְעִילִין שְׁטֵטֶל
 הֵן מֵה שְׁטֵטֶל כִּדְלוֹ לְיוֹאֵז מִזְרֵס אֲבוֹתֵיהֶם נִחְלָקוּן הֵנִי חֲלָקִים
 כִּבְּיָם. וְהֵמֶנִּי בְּיָהֵן לְחֻלּוֹן כֹּל הַתְּרוֹמוֹת הַיְּתוּמוֹת לְשִׁעִין בְּזֵה:
 לְחֻלּוֹ

הכול עצמו תודונו וחולקים כמו שירשנו מאבותם: ה' שמענו בן אלעזר אומר, היו ליוראי מצרים בן